

**ДЕРЖЛІСАГЕНСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор філії

«Подільський лісовий офіс»

Володимир ГОНЧАР

«20»

2025 р.

ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА

(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)

Берегометського надлісництва
філії «Подільський лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

на 2025 рік

Берегомет - 2025

1. Загальна інформація про Берегометське надлісництво

1.1 Організаційна структура

Берегометське надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» розташоване в центральній та західній частинах Чернівецької області на території двох адміністративних районів: Вижницького та Чернівецького. Адреса Берегометського надлісництва 59233, вул. Центральна, 55, с-ще. Берегомет Вижницького району Чернівецької області.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Берегометське надлісництво підпорядковане філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України», яка є територіальним органом Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»).

У структуру Берегометського надлісництва входить десять лісництв, один нижніх склад деревини та одна транспортна дільниця

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

№ п/п	Лісництво	Квартали	Площа, га
1.	Славецьке	1-87	7612,4
2.	Вашківецьке	88-169	7299,6
3.	Драчинецьке	170-221	3783,0

Організація території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» закріплених за філією «Подільський лісовий офіс» Берегометське надлісництво згідно лісовпорядкування 2022 року

№ п/п	Лісництво	Квартали	Площа, га
----------	-----------	----------	-----------

4.	Сторожинецьке	222-321	7436,1
5.	Зруб-Комарівське	322-423	8065,2
6.	Лопушнянське	424-501	6802,5
7.	Мигівське	502-579	6708,0
8.	Гірсько-Кутське	580-681	9006,5
9.	Чемернарське	682-733	4770,3
10.	Фальківське	734-786	4277,1
	Разом		65760,7

Основними завданнями Надлісництва є:

Відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства.

Забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Вжиття заходів у порядку та в межах, визначених законодавством, щодо запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин.

Дотримання правил і норм використання лісових ресурсів.

Ефективне використання лісових ресурсів.

Забезпечення згідно з плановими показниками освоєння лісосічного фонду.

Забезпечення виходу ділової деревини в розрізі порід та класів якості згідно з сортиментною структурою.

Забезпечення відбору високовартісних лісоматеріалів цінних деревних порід.

Вжиття заходів щодо запобіганню накопичення та втрати якості залишків лісопродукції.

Дотримання державних стандартів та технічних умов, нормативно-технічної документації щодо маркування, сортування, штабелювання, обміру та обліку лісоматеріалів.

Ведення лісового господарства на підставі затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, здійснення використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення.

Організація та забезпечення ведення лісового господарства у

відповідності до національних та міжнародних стандартів системи ведення лісового господарства для України.

Ведення первинного обліку лісів.

Забезпечення проведення лісовпорядкування та упорядкування мисливських угідь Підприємства на землях, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Забезпечення дотримання заповідного режиму та вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на землях, що закріплені за Філією у межах Надлісництва, під час здійснення господарської та іншої діяльності.

Збереження та посилення ролі захисних властивостей лісів, лісові ділянки яких виконують захисні, природоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, а також функції захисту навколишнього природного середовища та інженерних об'єктів від негативного впливу природних та антропогенних факторів.

Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівля.

Заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісокористувань.

Ведення мисливського господарства, організація та проведення полювання, контроль за дотриманням правил полювання у межах мисливських угідь Підприємства, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Вивчення та ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в її складі з метою найбільш раціонального її використання. Селекційний та вибірковий діагностичний відстріл мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи.

Проведення робіт щодо сертифікації продукції та її штрихкодowego маркування.

Забезпечення надійної роботи інженерних мереж, устаткування, експлуатаційне утримання будівель та споруд у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Забезпечення визначення, збору та систематизації потреби в проведенні поточних ремонтів чи будівництві (нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкція).

Забезпечення організації своєчасного проведення капітальних та поточних ремонтів інженерних мереж, устаткування, приміщень, будівель та споруд, розташованих в лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва, згідно з затвердженим інвестиційним планом.

Здійснення контролю за ходом будівництва та проведенням поточного ремонту на об'єктах у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Погодження (візування) актів приймання виконаних будівельних робіт.

Участь у прийнятті в експлуатацію об'єктів капітального будівництва, роботи на яких завершені.

Створення належних умов праці, виконання заходів з покращення стану охорони праці та контроль за дотриманням законодавства з охорони праці щодо безпечного виконання робіт.

Забезпечення вирішення питань цивільного захисту, здійснення заходів

щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій.

Відповідно до мети і предмету діяльності Філії можуть провадити інші види діяльності у Надлісництві, що не суперечать законодавству України.

1.2 Право власності та користування

Право власності та інше речове право на активи Надлісництва, права та обмеження щодо їх використання, розпорядження ними, право користування земельними ділянками у межах території Берегометського надлісництва, регулюється наказами Держлісагенства, ДП «Ліси України», філії «Подільський лісовий офіс».

1.3 Зобов'язання щодо FSC

Початком діяльності Берегометського надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісгосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісгосподарського виробництва на навколишнє природне середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє природне середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

Для досягнення поставлених цілей та мети Берегометське надлісництво у своїй роботі дотримується принципів лісової сертифікації FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме:

Принцип 1 : Дотримання законодавства;

Принцип 2 : Права працівників та умови працевлаштування;

Принцип 3 : Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;

Принцип 4 : Стосунки з громадами;

Принцип 5 : Вигоди від лісів;

Принцип 6 : Цінності довкілля та впливи на них;

Принцип 7 : Планування господарювання;

Принцип 8 : Моніторинг та оцінювання;

Принцип 9 : Особливі цінності для збереження;

Принцип 10 : Виконання господарських заходів.

1.4 Опис території надлісництва

Частина території Берегометського надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» згідно лісорослинного районування («Комплексне лісгосподарське районування України і Молдавії», під

редакцією С.А.Генсірука, Київ, «Наукова думка», 1981) відноситься до Гірськокарпатського лісогосподарського округу лісорослинної зони Українські Карпати. Інша частина відноситься до Західноукраїнського лісогосподарського округу Прут-Дністровського лісогосподарського району.

В фізично-географічному і флористичних відношеннях лісомисливське господарство розташоване в трьох підзонах: нижній (висота над рівнем моря 500-600 м); середній – (650-1100 м); верхній – (1100-1400 м).

Нижній пояс гір є перехідним передгір'я і відрізняється домінуванням букових та ялицевих деревостанів. Ялина зустрічається у вигляді домішки до ялиці та буку і не створює природних кореневих лісостанів.

Середньогірський пояс – пояс змішаних буково-ялицево-ялинових лісів.

Верхньогірський пояс – пояс чистих ялинників.

Передгір'я являє собою підзону буково-ялицево-грабово-ялинових лісів.

2.Цілі ведення господарства

2.1Стратегічні цілі

Основною стратегічною ціллю ведення господарства Берегометським надлісництвом філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних нормативних документів і чинного законодавства у сфері ведення лісового господарства України.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

2.2 Оперативні плани

Оперативними планами ведення господарської діяльності Берегометського надлісництва є виробничо-фінансовий план на 2025 рік, який затверджується філією «Подільський лісовий офіс», який є частиною загального виробничо-фінансового плану філії «Подільський лісовий офіс» щодо проведення заготівлі деревини в порядку головного та проміжного користування, відтворення лісів, охорони та захисту лісів, ведення мисливського господарства та інше.

2.3 Шляхи досягнення

Весь комплекс лісогосподарських заходів Берегометського надлісництва, передбачений виробничо-фінансовим планом на 2025 рік, реалізовується шляхом виконання ряду лісогосподарських робіт та заходів як власними працівниками (штатними) , так і залученням підрядників згідно заключених

договорів.

2.4 Залученість у місцеву економіку

Господарська діяльність Берегометського надлісництва несе великий вклад у розвиток місцевої економіки шляхом:

- Сплати всіх податків і зборів до місцевих бюджетів;
- Працевлаштуванням місцевого населення;
- Заклученням договорів із підрядниками, на виконання ними комплексу лісогосподарських робіт, які зареєстровані в зоні діяльності надлісництва;
- Забезпечення місцевого бізнесу з переробки деревини, шляхом виконання з ними біржових договорів щодо реалізації їм необробленої деревини за результатами біржових торгів;
- Забезпечення місцевого населення лісоматеріалами круглими та дровами паливними, згідно заключених договорів;
- Надання доступу місцевому населенню до збору грибів та ягід для власних потреб.

Комунікація з суб'єктами господарювання, які зацікавлені в продукції та послугах Берегометського надлісництва, здійснюється через засоби масової інформації, соціальні мережі, органи місцевого самоврядування, спеціалістів Берегометського надлісництва.

3. Характеристика лісових ресурсів

3.1 Розподіл площі за категоріями

Ліси в яких здійснює свою лісогосподарську діяльність Берегометське надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» мають поділ лісів на категорії, а саме:

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	21350,4	32,5
в тому числі:		
Заповідні урочища	50,0	0,1
Пам'ятки природи	410,1	0,6
Заказники	14623,0	22,3
Ліси історико-культурного призначення	32,0	
Національні природні парки (заповідна зона)	60,0	0,1
Національні природні парки (господарська зона)	2879,8	4,4
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	92,5	0,1
Регіональні ландшафтні парки (господарська зона)	3203,0	4,9
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	6673,5	10,1
в тому числі:		
Лісові ділянки у межах міст, селищ та інших населених пунктів	757,3	1,2
Лісопаркова частина лісів зелених зон	35,0	0,1
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	5404,2	8,1
Рекреаційно-оздоровчі ліси, поза межами лісів зелених зон	477,0	0,7

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Захисні ліси – разом	6407,3	9,7
в тому числі:		
Противерозійні ліси	168,7	0,3
Лісові ділянки, які прилягають до смуг відведення залізниць	13,8	
Лісові ділянки, які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення	80,2	0,1
Лісові ділянки уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм	2508,9	3,8
Інші захисні ліси	3635,7	5,5
Експлуатаційні ліси	31329,5	47,7
Всього по філії:	65760,7	100,0

Загальна площа Берегометського надлісництва станом на 01.01.2025 року становить 65760,7 га.

3.2 Особливості ландшафту

Район розташування Берегометського надлісництва характеризується елементами гірського і лісостепового клімату і є перехідним від помірно теплого (західно європейського) до континентального (східно європейського).

Континентальність клімату чітко проявляється на нижній частині схилів у передгір'ях, особливо в південній частині гірської системи. Тут переважає холодна зима із стійким сніговим покривом.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 3.2.1. (кліматограмі).

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень слід відмітити пізні весняні і ранні осінні заморозки, максимальні зниження температури в зимовий період до -32° , сонцеопіки, зливи, сильні вітри.

В цілому, клімат Українських Карпат м'який, без різких температурних коливань. Тривалий вегетаційний період і достатня вологість створюють сприятливі умови для успішного зростання як листяних, так і хвойних порід та успішного їх природного відновлення.

Територія надлісництва розташована як в рівнинній, так і в гірській частині Чернівецької області.

Гірська частина лісомисливського господарства поділяється на 2 райони: низькогірський і середньогірський. Низькогірський район характеризується сполученням низькогірських місцевостей з терасово-долинними і котловинно-терасовими місцевостями.

Середньогірський район розташований у внутрішній частині Покутсько-Буковинських Карпат, яка витягнулась з північного заходу на південний схід і тісно пов'язана з геологічною будовою даного району. Гірські хребти досягають тут висоти від 1000 до 1500 м. Рельєф також характеризується сильною розчленованістю з наявністю великої кількості гірських потоків.

Продуктивність насаджень в гірських умовах в значній мірі залежить від

розвитку та глибини ґрунтів. Утворення ґрунтів на території лісомисливського господарства відбувалось в складних умовах гірського рельєфу, різноманітності ґрунтоутворюючих порід, змінної кількості вологи, характеру продуктів вивітрювання, крутизни схилів, рослинного покриву тощо.

В умовах лісомисливського господарства ґрунти формуються на елювіально-делювіальному пласті глибиною не більше 1-1,5 м. Відклади делювію, ступінь вивітрювання елювію-делювію залежать від рельєфу гір. Для крутих схилів характерна незначна глибина делювію, він мало вивітрений, щебенистий. На пологих місцях та біля основи схилів товщі вивітреного делювію відкладаються у великій кількості, а тому і глибина утвореного тут ґрунту більша, ніж на схилах великої крутизни. Чим меншої крутизни схил, тим, як правило, більш глибокий шар м'якозему залягає поверх щільних гірських порід.

Основними ґрунтоутворюючими породами є: елювіо-делювій Карпатського фліша (піщаники, сланці) і елювіальні відклади.

Основним процесом, який обумовлює особливості утворення буроземів, є біологічний процес з умовами вологого клімату, завдяки чому мінералізація органічних решток проходить дуже швидко і нагромаджуються лише найбільш стійкі її продукти, проміжних продуктів – органічних кислот – утворюється мало. Це і обумовлює слабкий розвиток підзолистого процесу. Буроземні ґрунти розвиваються в умовах лісомисливського господарства під буковими та ялинниковими деревостанами.

Наявність різних видів бурих гірських, гірсько-підзолистих та інших видів ґрунтів залежить від висоти над рівнем моря, тобто від кліматичних умов місцевості, від розвитку гірського рельєфу і в зв'язку з цим від появи материнських порід, багатих первинними мінералами.

Для крутих верхніх схилів і вершин гір характерна перевага слаборозвинених буроземних ґрунтів. Нижче по схилах на висоті 1200-1400 м розташовуються гірсько-підзолисті ґрунти, які за механічним складом належать до супіскових і піщанисто-легкосуглинистих. Вони зустрічаються на північно-східних схилах.

Ґрунти більш важкі за механічним складом формуються на рівніших місцях і пологих схилах. Ґрунтоутвірною породою є продукти вивітрювання глинистих сланців. Легкі

ґрунти відносяться до більш високих гір з гострими формами рельєфу. В ролі ґрунтоутвірної породи виступають продукти вивітрювання пісковика.

За фізико-хімічними властивостями ґрунти господарства відрізняються високою кислотністю.

Запаси гумусу в ґрунтах міняються залежно від умов рельєфу (крутизни схилів).

Вміст органічних речовин у верхній частині схилів більший порівняно з середньою і нижньою. Таке явище пояснюється тим, що у верхній частині схилів у вологому і холодному кліматичному режимі створюються менш

сприятливі умови для розкладу органічних решток і тому вони нагромаджуються там у великій кількості у вигляді так званого грубого, кислого гумусу. Процеси гуміфікації і мінералізації органічних речовин в середній і нижній частинах схилів відбуваються дуже інтенсивно. А тому тут створюються сприятливіші умови для водного, повітряного і теплового режимів ґрунтів. Отже, ґрунтові умови в середній і нижній частинах схилів кращі для росту насаджень порівняно з верхніми.

Що стосується більш детальної характеристики ґрунтів, то вона подається в ґрунтово-лісотипологічному нарисі, який лісомисливське господарство використовує в практичній діяльності.

Основні кліматичні показники району розташування лісгоспу наведені в таблиці 3.2.1.

3.2.1. Кліматичні показники

<i>Найменування показників</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>Значення</i>	<i>Дата</i>
1. Температура повітря:			
- середньорічна	градус	4,6	
- абсолютна максимальна	градус	+34	3 серпня
- абсолютна мінімальна	градус	-32	2 лютого
2. Кількість опадів на рік	мм	979	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	180	
4. Пізні весняні заморозки			18 травня
5. Перші осінні заморозки			14 вересня
6. Середня дата замерзання рік			21 грудня
7. Середня дата початку паводку			10 березня
8. Сніговий покрив:			
- товщина	см	24	
- час появи			кінець листопада
- час сходження у лісі			початок квітня
9. Глибина промерзання ґрунту	см	20	
10. Напрямок переважаючих вітрів за сезонами:			
- зима	румб	ПнЗ	
- весна	румб	ПнЗ	
- літо	румб	ПнЗ	
- осінь	румб	ПнЗ	
11. Середня швидкість переважаючих вітрів за сезонами:			
- зима	м/сек.	1,4	
- весна	м/сек.	1,4	
- літо	м/сек.	1,2	
- осінь	м/сек.	2,1	
12. Відносна вологість повітря:			
- зима	%	75-85	

- весна	%	50-70
- літо	%	50-60
- осінь	%	60-75

За стрімкістю схили в гірській частині поділяються на (у % від гірської площі вкритої лісовою рослинністю):

- пологі (до 10 градусів) - 6,7%;
- покаті (11-20 градусів) - 65,7 %;
- стрімкі (21-30 градусів на південних і 21-35 градусів на північних схилах) - 25,9 %;
- дуже стрімкі (понад 30 градусів на південних і понад 35 градусів на північних схилах) - 1,7 %.

Під час повені, підйом рівня води у р. Сирет та р. Прут відбувається дуже швидко. Великі повені спостерігаються в липні-вересні, а їх періодичність складає 7-9 років (останнім часом 3-5 років). Їм передують зливи у горах.

Характер формування ґрунтових вод на території лісомисливського господарства обумовлено близьким заляганням скельового горизонту та глибоковрізаних долинах річок і струмків. Круті схили гір не стримують вологу, яка потім стікає в пониження, перезволожуючи долини.

Ґрунтові оглеєння для гірської території господарства не характерні.

В предгірській частині гідрологічний режим призводить до глеєвих процесів і створенню дзеркала ґрунтових вод. В умовах грядково-хвилястого і зсувного рельєфу, атмосферні опади накопичуються на глиняному водоупорі.

На долю ґрунтів з надлишковим зволоженням припадає близько 1,4 % площі. Процеси заболочування мають місце на незначних площах в балках і долинах рівнинних лісів.

Ерозійні процеси на території господарства проявляються скрізь у вигляді водної ерозії. Вони відображаються у змиві і розмиві ґрунтового покриву і підстилаючих порід. В результаті руйнується верхній найбільш родючий шар ґрунтів і зноситься водними потоками в струмки і річки.

Ступінь дренажу району гідрографічною сіткою в цілому слід рахувати задовільною. Рівень ґрунтових вод коливається в межах від 3 до 20 м.

Основна частина території лісомисливського господарства є площею водозбору річок Прут, Сирет, Міхидра, з чисельними притоками.

В західній частині по межі з Івано-Франківською областю тече ріка Черемош з притоками, що знаходяться на території лісомисливського господарства.

Всі річки господарства беруть свій початок у горах. Їх характерною особливістю є звивисті і порожисті русла, значні схили і вузькі долини.

Характеристика рік та водойм, розташованих в зоні діяльності господарства, наводиться в таблиці 3.2.2.

3.2.2. Характеристика рік та водойм

Найменування рік та водойм	Куди впадає ріка	Загальна протяж- ність, км	Ширина лісових смуг та ОЗД вздовж берегів річок, навколо озер, водойм, м	
			згідно нормативів	фактична
р. Прут	Дунай	910	750	750
р. Черемош	Прут	80	300	300
р. Сирет	Дунай	521	750	750
р. Бережниця	Черемош	21	150	150
р. Мигова	Сирет	21	150	150
р. Бережонка	Бережниця	9	150	150
р. Михидра	Сирет	32	150	150
р. Чемернар	Фальків	12	150	150
р. Фальків	Сучава	14	150	150
р. Садеу	Сучава	11	150	150
р. Лопушна	Сирет	6	150	150
Р. Коритниця	Черемош	16	150	150
Р. Міхідерка	Михидра	15	150	150
р. Звараш	Сирет	5	150	150
стр. Перешних	Сирет	5	150	150
стр. Антофіївська	Сирет	5	150	150
стр. Дмитрівська	Сирет	5	150	150
стр. Борсуки	Сирет	8	150	150
р. Глибочок	Черемош	15	150	150
р. Пантен	М. Сирет	10	150	150
стр. Звараш	Сирет	7	150	150
стр. Петрівець	Сирет	7	150	150
р. Славець	Михидра	13	150	150
р. Солонець	Михидра	9	150	150
р. Ластун	Сирет	5	150	150
р. Зубринець	Сирет	5	150	150
р. Лекече	Сирет	6	150	150
р. Брусня	Прут	23	150	150
р. Просянка	М. Сирет	12	150	150
р. Жидувка	Сирет	9	150	150
р. Гильча	М. Сирет	10	150	150
р. Дунавець	М. Сирет	14	150	150
р. Солонець Великий	М. Сирет	11	150	150
стр. Бецьків	Сирет	9	150	150

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до вологих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 3,8 % площі, вкритих лісовою рослинністю. Болота займають площу 18,7 га.

Деревна рослинність у всіх висотноекологічних зонах виконує водорегулюючу функцію.

В цілому гідрологічний режим території лісомисливського господарства сприяє формуванню вологих типів умов місцезростання, які складають близько 97 % від загальної площі вкритих лісовою рослинністю земель.

3.3 Економічні аспекти

Район розташування філії відноситься до числа сільськогосподарських районів області з слабо розвинутою промисловістю, і добре розвинутим лісовим господарством.

Провідними галузями господарства є сільськогосподарська та лісгосподарська.

Переробкою деревини займаються суб'єкти підприємницької діяльності.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташоване лісомисливське господарство, складає в середньому 47,4 %.

Ліси на території району розташовані нерівномірно. Основні лісові масиви знаходяться в західній та південно-західній частинах філії. Північна та східна частини характеризуються, в основному, відокремленими ділянками лісу.

Лісове господарство в економіці району розташування займає важливе місце. Основні напрямки його розвитку спрямовані на забезпечення потреб народного господарства в деревині, товарах народного вжитку, харчової сировини тощо.

Наявні в господарстві сільськогосподарські угіддя використовуються для потреб лісової охорони, робітників і службовців філії.

Випас худоби в лісовому фонді проводиться тільки на пасовищах.

З побічних лісових користувань в господарстві мають місце – заготівля грибів, ягід, бджільництво.

Мисливська фауна в лісах філії представлена такими основними видами як: зубр, олень, козуля, кабан, ведмідь, вовк, заєць, лисиця, рись, кіт лісовий, борсук, куниця, глухар, рябчик. Полювання носить спортивний характер.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення.

3.4 Диверсифікація діяльності

З метою діяльності Берегометського надлісництва, спрямованою на розширення джерел прибутків, економічного сталого розвитку, покращення екологічної стійкості, над лісництвом розглядається можливість впровадження нових видів діяльності, а саме:

- Розвиток рекреаційної діяльності на території надлісництва шляхом облаштування нових рекреаційних зон, екологічних стежок;
- Отримання продуктів побічного користування із високою доданою вартістю (заготівля грибів та ягід, березового соку, лікарської сировини, створення на землях сільськогосподарського призначення плантацій плодово-ягідних деревних та чагарникових культур).

4.Екологічні цінності

4.1 Виявлення та картування

У Берегометському надлісництві наявний список репрезентативних ділянок сформований на основі виявлених ділянок аборигенних екосистем, які взяті під охорону, на яких заборонено проведення будь яких господарських заходів, окрім спрямованих на підтримання та посилення функцій цих ділянок. В списку репрезентативних ділянок представлені аборигенні екосистеми і ті які могли б існувати у природних умовах у межах території надлісництва. З працівниками Берегометського надлісництва регулярно проводиться навчання щодо збереження в природному стані репрезентативних ділянок, їх моніторинг та повідомлення щодо виявлення негативних природних та антропогенних змін на їх території.

З метою дотримання Берегометським надлісництвом Принципу 9 FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме підтримання та збагачення особливих цінностей для збереження, визначення особливо цінних для збереження територій, сформовано перелік та опис ОЦЗ та ділянок лісового фонду Берегометського надлісництва на яких вони розташовані. В переліку описані ОЦЗ а саме:

ОЦЗ 1: Видове різноманіття;

ОЦЗ 2 : Екосистеми та їх мозаїки ландшафтного рівня;

ОЦЗ 3 : Екосистеми та оселища ;

ОЦЗ 4 : Критичні послуги екосистем ;

ОЦЗ 5 : Потреби громади ;

ОЦЗ 6 : Культурні цінності

Площа виявлених особливо цінних для збереження лісів

Категорія ОЦЗЛ	Лісництва	Площа, га
Лісові території, на яких виявлено концентрацію біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами, і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, важливі на світовому, регіональному або національному рівнях	Славецьке	60,0
	Мигівське	5,0
	Лопушнянське	51,3
	Чемернарське	17,7
	Гірсько-Кутське	14,7
	Драчинецьке	24,2
	Зруб-Комарівське	62,8
	Сторожинецьке	134,0
	Разом	369,7
Лісові території, що містять рідкісні й такі що перебувають під загрозою зникнення екосистеми, оселища або рефугіуми	Мигівське	150,2
	Лопушнянське	47,5
	Чемернарське	107,7
	Гірсько-Кутське	70,6
	Фальківське	166,0
	Славецьке	18,0
	Зруб-Комарівське	34,1
	Сторожинецьке	20,0
	Разом	614,1
Лісові території, що забезпечують основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, виключно із захистом водозборів і запобігання ерозії ґрунтів і	Вашківцецьке	244,1
	Славецьке	242,4
	Мигівське	358,4

схилів	Лопушнянське	338,4
	Чемернарське	250,7
	Гірсько-Кутське	249,0
	Фальківське	74,6
	Драчинецьке	139,3
	Сторожинецьке	211,1
	Зруб-Комарівське	236,7
	Разом	2344,7
Лісові території, ресурси, оселища та ландшафти культурного, археологічного або історичного значення, що є визначальними для задоволення основних потреб місцевих громад	Вашківцецьке	2,8
	Мигівське	54,5
	Фальківське	9,3
	Зруб-Комарівське	3,5
	Разом	62,6
Усього		3391,1

Берегометським надлісництвом регулярно, згідно програми моніторингу, проводиться моніторинг та оцінка стану ОЦЗТ. Визначення і встановлення ОЦЗТ проводиться за участі зацікавлених сторін.

Репрезентативні ділянки та ОЦЗТ наносяться на картографічні матеріали Берегометського надлісництва, з метою їх визначення місць розташування і обстеження в натурі працівниками надлісництва.

4.2 Режим охорони

Для Берегометського надлісництва основою для дотримання вимог, щодо визначення для збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення є Червона книга України, Бернська Конвенція, Боннська конвенція, Зелена книга України.

Матеріалами базового лісовпорядкування, якими користується в процесі своєї господарської діяльності Берегометське надлісництво, виділені території для включення до Смарагдової мережі (згідно лісовпорядкування 2022 року), які наведені в таблиці 4.2.

Таблиця 4.2.

Території виділені для включення до Смарагдової мережі

Назва лісництва	Перелік кварталів,	Площа, га	Коротка характеристика території
Славецьке	46, 51-54, 63-65, 81, 82, 86	765,0	Територія Смарагдової мережі UA0000028
Драчинецьке	185, 189-193, 196-199, 208-210	1161,7	UA0000085
Сторожинецьке	222, 224, 227-229, 234, 240, 241, 254-256, 261, 263-265, 273-276, 300, 309, 318, 319, 321	815,8	UA0000084 UA0000085
Лопушнягське	424-431, 433-440, 442, 443, 445, 447-449, 455	1651,4	UA0000028
Мигівське	511, 534, 535, 545, 551-553	194,9	UA0000028
Гірсько-Кутське	601, 602, 607-612, 614-681	6669,9	UA0000084
Чемернарське	689, 690, 692-733	4067,0	UA0000084
Фальківське	734-754, 759-786	3994,4	UA0000084
Разом		19320,1	

5.Природоохоронні заходи

На території Берегометське надлісництва є ряд природних екосистем, які відносяться до територій природно-заповідного фонду, що наведені в таблиці 5.1

Охорона та збереження, господарські заходи на території об'єктів ПЗФ здійснюється на основі природоохоронних зобов'язань.

Вся господарська діяльність Берегометського надлісництва спрямована на збереження природного складу лісів, що враховується під час проведення рубок формування та оздоровлення лісів, рубок головного користування, планування лісовідновлювальних робіт (використання посадкового матеріалу аборигенних лісоутворюючих порід, сприяння природному відновленню). При проведенні запланованих робіт із лісозаготівлі на рубках головного та проміжного користування звертається увага на залишення порубкових залишків та неліквідної деревини для перегнивання, залишення на суцільних зрубках окремих дерев або їх груп для збільшення біорізноманіття.

Таблиця 5.1

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Найменування об'єктів природно-	За даними охоронних зобов'язань	За даними лісовпорядкування	Примітки (причини
---------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	-------------------

заповідного фонду і підстави для їх виділення	площа, га	місце- знаходження	площа, га	місце- знаходження	змін площі чи літерації)
---	--------------	-----------------------	--------------	-----------------------	-----------------------------

**Національні природні парки
(заповідна зона)**

«Вижницький» Указ президента України № 818/2007 від 04.07.2007 р.	60,0	ДП «Вижницький держспецігосп АПК» Іспанське л-во кв.1 вид.1-3,6-27, 29,31,32,36,38,39	60,0	Славецьке лісництво, кв.52 вид.1-35	
--	------	--	------	---	--

(господарська зона)

«Вижницький» Указ президента України № 818/2007 від 04.07.2007 р.	2879,8	ДП «Вижницький держспецігосп АПК» Іспаське л-во кв.1-6, 11, 12 Буковинське л-во кв.43, 44 кв.18 вид.1-6 кв.19 вид.1, 4, 8-15, 21-25 ДП «Берегометське ЛМГ» Берегометське л-во, кв.14-34	2879,8	Славецьке лісництво, кв.51,52 вид.35-40, 53, 63-65, 81, 82 Лопушнянське лісництво, кв.424 кв.425 вид.1-5, 7-9, 19-27, 29, кв.426 кв.427 вид.1-6 кв.428-431 кв.433-439 кв.440 вид.1-2, 10-12, 16-19	
Разом	2971,7		2971,7		

Регіональний ландшафтний парк

«Чернівецький» Розпорядження ОДА від 08.02.96 р. № 87-р	3203,0	ДП «СЛАП «Сторожинецьке ДСЛГ» Сторожинецьке л-во, кв.1-18, кв.19 вид.1-12, 20, кв.28 вид.1,4, 12, 14, 32-46 ДП «Кіцманський ліс АПК» Кіцманське л-во кв.9-11 Драчинецьке л-во кв.12-24	3203,0	Драчинецьке лісництво, кв.183,185-188-194, 196-199,207-210 Сторожинецьке лісництво, кв.222-225 кв.227 вид.1,3-13, 16-17, кв. 228,234 кв.240 (вид.1-24, 26,67-69 кв.241-245, 255-256, 261-265,273-276	
--	--------	---	--------	--	--

Найменування об'єктів природно- заповідного фонду	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі
	площа,	місце-	площа,	місце-	

і підстави для їх виділення	га	знаходження	га	знаходження	чи літерації)
Заповідні лісові урочища місцевого значення					
«Чемернарське» Рішення Чернівець- кого облвиконкому № 216 від 17.10.1984 р.	8,7	Чемернарське лісництво, кв.49 вид.15	8,7	Чемернарське лісництво, кв.732 вид.15	
«Дунавець» Рішення ОВ від 16.01.91 р. № 22	41,3	ДП «СЛАП «Сторожинецьке ДСЛП» Банилівське л-во кв.34 вид.17,19, 27, 29, 30 кв.35 вид.2, 3, 6 кв.38 вид.1	41,3	Зруб-Комарівське лісництво, кв.409 вид.20, 22, 36, 38 кв.410 вид.1 411 вид.2-6, 32	
Пам'ятки природи					
Геологічні					
«Багнянські старо- житності» Рішення 20 сесії Чернівецької ОР від 28.04.05 р. № 66-20/05	60,0	ДП «Вижницький держспецлісгосп АПК» Іспаське л-во кв.1 вид.1-3,6-27, 29,31,32,36,38,39	60,0	Славецьке лісництво, кв.52 вид.1-35	На терито- рії НПП «Вижниць- кий»
«Лекечинські скелі» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 66-20/05 від 28.04.2005 р.	31,9	Берегометське лісництво, кв.26 вид.3-9, 13	31,9	Лопушнянське лісництво, кв.440 вид.3-9, 13-15	Виділення нових виді- лів без змі- ни площі та меж. Площа обліковуєть- ся як націо- нальний природний
Скелі «Кінашки» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 66-20/05 від 28.04.2005 р.	3,0	Лопушнянське лісництво, кв.16 вид.2	3,0	Лопушнянське лісництво, кв.455 вид.2	
«Лопушнянські водограї» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 66-20/05 від 28.04.2005 р.	16,4	Лопушнянське лісництво, кв.20 вид.12, 13	16,4	Лопушнянське лісництво, кв.469 вид.12-14, 26,27	Виділення нових виді- лів без змі- ни площі і меж

Найменування об'єктів природно- заповідного фонду	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі
	площа,	місце-	площа,	місце-	

і підстави для їх	га	знаходження	га	знаходження	чи
«Чернівецький гук». Рішення Чернівецької обласної ради № 20/05 від 28.04.2005 р.	12,2	Чемернарське лісництво, кв.17 вид.12-14	12,2	Чемернарське лісництво, кв.700 вид.12-14, 30,32,33	Виділення нових виділів без зміни площі і меж
«Чемернарський Нижній гук» Рішення Чернівецької обласної ради № 20/05 від 28.04.2005 р.	0,5	Чемернарське лісництво, кв.34 вид.2	0,5	Чемернарське лісництво, кв.717 вид.2	
«Сіретські скелі» Рішення Чернівецької обласної ради № 20/05 від 28.04.2005 р.	11,7	Долішньошепітське лісництво, кв.2 вид.16-19	11,7	Гірсько-Кутське лісництво, кв.581 вид.16-20	-*-
Ботанічні					
«Ділянки барвінку малого» Рішення Чернівецького облвиконкому № 198 від 30.05.1979 р.	5,0	Мигівське лісництво, кв.54 вид.16, 17	5,0	Мигівське лісництво, кв.577 вид.17	Зміна виділів без зміни площі і меж
«Лісничка» Рішення Чернівецького облвиконкому № 198 від 30.05.1979 р.	5,0	Чемернарське лісництво, кв.33 вид.9 кв.34 вид.15 кв.35 вид.8	5,0	Чемернарське лісництво, кв.716 вид.9 кв.717 вид.15 кв.718 вид.8	
«Кошман» Рішення Чернівецького облвиконкому № 198 від 30.05.1979 р.	3,0	Долішньошепітське лісництво, кв.1 вид.9	3,0	Гірсько-Кутське лісництво, кв.580 вид.9	
Пралісові					
«Сеговська» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	43,6	Мигівське лісництво, кв.54 вид.21,23,24	43,6	Мигівське лісництво, кв.577 вид.21, 23,24	

Найменування об'єктів природно-заповідного	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи
	площа,	місце-	площа,	місце-	

фонду і підстави	га	знаходження	га	знаходження	літерації)
«Довохацька» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	32,1	Мигівське лісництво, кв.33 вид.24, 31	32,1	Мигівське лісництво, кв.554 вид.24,31	
«Малозварашська» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	27,5	Лопушнянське лісництво, кв.46 вид.3, 5, 6	27,5	Лопушнянське лісництво, кв.449 вид.3, 5, 6	
«Глигульська» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	20,0	Лопушнянське лісництво, кв.36 вид.2, 10	20,0	Лопушнянське лісництво, кв.489 вид.2, 10	
«Ліс над Гуком» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	31,4	Чемернарське лісництво, кв.16 вид.3, 5, 6, 8	31,4	Чемернарське лісництво, кв.699 вид.3, 5, 6, 8	
«Томнатиківський ліс» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	32,1	Чемернарське лісництво, кв.16 вид.13, 14, 17 кв.17 вид.1, 3, 9	32,1	Чемернарське лісництво, кв.699 вид.13,14,17 кв.700 вид.1, 3, 9	
«Чемернарський ліс» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	35,5	Чемернарське лісництво, кв.37 вид.14, 15, 19, 20, 23, 24	35,5	Чемернарське лісництво, кв.720 вид.14, 15 19, 20, 23, 24	
«Гірсько-Кутська» Рішення Чернівецької обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	37,8	Гірсько-Кутське лісництво, кв.40 вид.4, 6 кв.41 вид.2-4	37,8	Гірсько-Кутське лісництво, кв.666 вид.4, 6 кв.667 вид.2-4	

Найменування об'єктів природно-заповідного	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи
	площа,	місце-	площа,	місце-	

фонду і підстави	га	знаходження	га	знаходження	літерації)
«Фальківське» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	28,6	Фальківське лісництво, кв.35 вид.1, 8, 9	28,6	Фальківське лісництво, кв.772 вид.1, 8, 9	
«Чиохельська» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 79-2/21 від 30.03.2021 р.	32,8	Долішньошепіт- ське лісництво, кв.34 вид.26, 28 кв.35 вид.12, 20	32,8	Гірсько-Кутське лісництво, кв.609 вид.26, 28 кв.610 вид.12, 20	
Разом	470,1		470,1		
Заказники місцевого значення					
Ентомологічні					
«Чарівне крільце» Рішення Чернівець- кого облвиконкому № 216 від 17.10.1984 р.	20,0	Чемернарське лісництво, кв.16 вид.5	20,0	Чемернарське лісництво, кв.699 вид.5	
Зоологічні					
«Зубровиця» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	220,5	«Берегометське ЛМГ» Берегометське лісництво	220,5	Лопушнянське л-во, кв.472 вид.1, 4-15,27-28, кв.473 вид.1, 3-19, 24 кв.485 вид.1-43 кв.486 вид.3,5-9 кв.487 вид.1-2, 4-7	
«Зубровиця» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	300,2	Мигівське лісництво	300,2	Мигівське лісництво кв.562 вид.1, 563 вид.4,8, 564 вид.8- 14, 569 вид.12-16, 573 вид. 1-5,8-11, 22, 576 вид.1-14, 577 вид. 1-4,8-10, 14-17,18-19,22,28- 30, 578 вид.1-2,5- 9, 11-15, 579 вид. 1-8	

Найменування об'єктів природ- но-заповідного фонду і підстави	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі
	площа, га	місце-	площа, га	місце-	

для їх виділення		знаходження		знаходження	чи
«Зубровиця» Рішення Чернівецької обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	3582,8	Чемернарське лісництво	3582,8	Чемернарське лісництво, кв.684(вид. 1-2,6,9-14,18, 20,22-24,27-29,31,33), 685(вид. 1-3,5,7,9-19, 21-25,27),686(вид. 1-6,8-12,20-22,24),687(вид. 1-2,4,11-16,18-25,27-30, 32), 688(вид. 1,10-14,16-18,20-21,28,30),689(вид. 1-2,4-5,8,11-24,28,34,38-43),690(вид. 1-8,11-17, 19-20,25-27),691(вид. 1, 3-13,15-17), 692(вид. 5-16),693(вид. 1-5,7-11, 14-15,23-27,31,42-43,45, 47), 694(вид. 1-16,18-20,23,27-29,33-34,36-37), 695(вид. 1-3,13,22-23, 25-26,33,39,41,43), 696(вид. 1,5-6,8,13-17, 19,21,23,26-27),697(вид. 1-6,8-19), 698(вид. 1,3, 6,10,19,22-23,28-29), 699(вид. 2,5,7,9,17,20, 23,27-29,32,34,36,39-41), 700(вид. 2-5,10-15, 18-22,24,26,30-34,36-37, 40-41),701(вид. 1-2,4-6, 10-14,16-18,22-23,25-26, 29), 702(вид. 1-3,5-15, 17-24,26-35), 703(вид. 1-6,9-22,24-27,32-33), 704(вид. 1-12,14-38,40), 705(вид. 1,3,7-8,12-21, 25),706(вид. 3-6,12-16, 19,21,23-24,27),707(вид. 1-3,5-6,10-12,16,18-19, 21),708-709,710(вид. 1-3,7-13,16-27,29), 711 (вид. 1-12,14-26),	літерації)

Найменування об'єктів природно-заповідного	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі
	площа,	місце-	площа,	місце-	

фонду і підстави	га	знаходження	га	знаходження	чи
для їх виділення «Зубровиця» Рішення Чернівець- кої обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	3582,8	Чемернарське лісництво	3582,8	712(вид. 1-8,15,22,27,30, 33-42,45,47-59,62-64,66- 67,69,71),713, 714(вид. 1-2,6,9-15,17-18), 715 (вид. 1-6,8-9,11,13-23, 25-26), 716(вид. 5-10, 13-14,17-18),717(вид.1- 3,5-10,13-22, 24-25,27- 32),718(вид. 1-10,12,14- 16,21-22,24-26,28-29), 719(вид. 1-5, 10,13-14,16-17,22-23,26- 27,30-31),720(вид. 1-8, 10-12,14,16,20-24,26-27, 29,31-32,34), 721(вид. 3-4,9,14-15,17-30,35, 37,39-40,42- 43),722(вид. 1-2,5- 12,18-24,28-36,39, 41),723(вид. 1-4,10-17, 19-20,24-25,27,31,33- 35),724(вид. 1-3,6-8,10- 13,15-38),725,726(вид. 1-6,10-23,25-26), 727,728(вид. 1-5,9-29, 32-36),729(вид. 1-18,22- 27,29-30), 730(вид. 1- 26, 34-45,47-49,51-52,54-55), 731,732(вид. 1-40),733	літерації)

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місце-знаходження	площа, га	місце-знаходження	
«Зубровиця» Рішення Чернівецької обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	5730,9	Гірсько-Кутське лісництво	5730,9	Гірсько-Кутське лісництво, кв. 583(вид. 24-38), 584 (вид. 9-12), 601(вид. 1-15,30-32), 602(вид. 1-8), 607(вид. 1-11,17-33), 608(вид. 6-14,20-36), 609(вид. 1-5,7,10-15,19-34), 610(вид. 1-14,20,22-33), 611(вид. 1-5,19-26), 614(вид. 1-25,45), 615(вид. 19-43), 616(вид. 1-9,16-33), 617(вид. 19-33), 618(вид. 2,12,14-24), 618 (вид.2,12,14-24), 619-620,621(вид. 1-4,11-28), 622,623(вид. 7-23), 624(вид. 1-11,33),625-628, 629(вид. 1-6,11-30), 630(вид.1-9,11-13,15-16, 22-26,35-38),631(вид. 1-12,15-16), 632(вид. 1-2, 4-9,14-15,17-20), 633(вид. 1-12,14-16,23-27),634(вид. 1-4,8-10, 12-17,19,21,23-25,27-32, 34-35,37), 635(вид. 1,5-17,29-31),636-637, 638(вид. 1-18,20-36), 639-642,643(вид. 5-9,11-23),644-645,646(вид. 1-2,8-10,12,26-27), 647(вид. 2-7,9-16,18-20), 648(вид. 1-13,16-22,24,28-31,33), 649-651,652(вид. 1-4,6-10,12-21,27-	

29),653(вид. 1-8,10-16,22-24),
654(вид.1-3,7-11,14-20),

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місце-знаходження	площа, га	місце-знаходження	
«Зубровиця» Рішення Чернівецької обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	5730,9	Гірсько-Кутське лісництво	5730,9	655(вид. 1-3,6-7,9-12,14-18,23),656,657(вид. 1-11,13-14,19-21,23-24), 658(вид. 1-12,14-27,36-40),659-660, 661(вид.1-5,7-17), 662(вид. 1-4,6-22), 663(вид. 1-5,7-10,12,16-23,27-29), 664(вид.1-8,10-18,20-24),665, 666(вид. 1,3-10,13-15),667(вид. 3-9,11), 668(вид. 1-2,5-18), 669(вид. 1-11,20,30-33), 670(вид. 1,3-6,9-14,16-17,21-23), 671-673, 674(вид. 6-23),675(вид. 1-26,30-32),676-678, 679(вид. 1-7,9-11,15-17,19-20),680(вид. 1-4,7-20,30-35), 681(вид. 1-5,8-9,11,13-18,20-23)	

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місце-знаходження	площа, га	місце-знаходження	
«Зубровиця» Рішення Чернівецької обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	3414,0	Фальківське лісництво	3414,0	Фальківське лісництво, кв.734(вид.4-14,16-17,24-26),735,736(вид. 1-15,17-22,31-35), 737(вид.1-9,14-16,20-21),738(вид.1-13,18-21),739(вид.1-10,18-20), 740(вид. 1-9,25-27), 741 (вид.1-4,6-10,27-29), 742 (вид. 1-12,17-21), 743 (вид.1-5,7-12,18-23), 744 (вид.1-5,7-8,10-22,30-32), 745(вид. 2-14,22-24), 746 (вид.1-12,14-17),747(вид. 1-16,21-25), 748(вид.1-11, 15-17), 749(вид.1-4,6-14, 18-20),750(вид.1-9,12-13, 18-20),751-752,753(вид. 1-8,14-18),754(вид. 1-13), 755(вид. 3-18),756(вид. 3-11,15-16),757(вид.3-4,6-8, 11-12,18-19),758,759 (вид.1-4,6,8-12,15-16),760-761,762(вид. 1,3-5,7, 9-18,25-28), 763(вид.1-7, 10-18,20-28), 764(вид. 1, 3-13,17-20), 765(вид. 1-2, 4-5,8-17,21-23),766(вид.1-2,5-7,9-12), 767(вид.1-3,5, 11-15), 768(вид. 1-2,5,19-22), 769-770,771(вид.1-5, 12-18),772(вид. 2,4,6-7,11, 13,17,22-25), 773(вид.6-7, 13-16),774(вид.1-11,19-21), 775,776(вид.1,3,5-6,8-13,18,23-7),777(вид.2-5,7-9,11,13-14,16-18),778 (вид. 2,4-7,10-16), 779 (вид. 1-12,14-15,20-22,24-26),780,781(вид.2,4-10,16-17,20-22), 782(вид.1-6,8,12-13,15-16),783(вид.1-5,10,12,16-22,28-	

30), 784 (вид. 2-4,6-7,12,16,18-23), 785(вид.1-2,4-5, 7-10,14-18),786(вид.2-4,6-11)

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місце-знаходження	площа, га	місце-знаходження	
«Зубровиця» Рішення Чернівецької обласної ради № 252-32/09 від 07.10.2009 р.	1350,0	ДП «СЛАП «Сторожинецький ДСЛГ» Банилівське лісництво, кв.5,12,18-20, 24, 25, 27, 28-32, 37	1350,0	Зруб-Комарівське лісництво, кв.382, 389, 400-402, 406, 407, 416-421, 423	
Разом	14598,4		14598,4		
Ботанічні					
«Білка» Рішення 2 сесії обласної ради ХХІІ скликання від 16.12.1994 р.	19,8	ДП «СЛАП «Сторожинецький ДСЛГ» Зруб-Комарівське лісництво, кв.17 вид.1-5	19,8	Зруб-Комарівське лісництво, кв.351 вид.1-5	
«Мальовнича Діброва» Рішення облвиконкому від 28.07.1970 р. № 456-р	24,2	ДП «Кіцманський ліс АПК» Драчинецьке лісництво, кв.3 вид.2, 3	24,2	Драчинецьке лісництво, кв.172 вид.2-5	
Ландшафтний					
Крім того:					
«Буковинський екологічний коридор» Розпорядження Чернівецької обласної державної адміністрації	4872,0	Мигівське лісництво, кв.36, 37, 43, 47-49, 52, 53, 55, 56	4872,0	Мигівське лісництво, кв.558, 559, 565, 570-572, 574-579	
«Красноільський» Рішення 7 сесії обласної ради	134,0	ДП «СЛАП «Сторожинецький ДСЛГ»	134,0	Сторожинецьке лісництво, кв.296, 297	

V скликання
від 16.10.2006 р.
№ 105-7/06

Красноїльське
лісництво,
кв.21 вид.1-13
кв.27 вид.1-14

Найменування об'єктів природ- но-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місце- знаходження	площа, га	місце- знаходження	
від 19.04.2010 р. № 205-р		Лопушнянсь- ке лісництво кв.13-20, 22-34, 36-41		Лопушнянське лісництво, кв.465-487, 489-501	
		Долішньо- шепітське лісництво, кв.1-7, 9-11, 13, 14, 16-23		Гірсько-Кутське лісництво, кв.580-584, 586-596	

Охорона та збереження, господарські заходи на території об'єктів ПЗФ здійснюється на основі природоохоронних зобов'язань.

Вся господарська діяльність Берегометського надлісництва спрямована на збереження природного складу лісів, що враховується під час проведення рубок формування та оздоровлення лісів, рубок головного користування, планування лісовідновлювальних робіт (використання посадкового матеріалу аборигенних лісоутворюючих порід, сприяння природному відновленню). При проведенні запланованих робіт із лісозаготівлі на рубках головного та проміжного користування звертається увага на залишення порубкових залишків та неліквідної деревини для перегнивання, залишення на суцільних зрубках окремих дерев або їх груп для збільшення біорізноманіття.

5.2 Охорона раритетних видів

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про особливості відведення лісосік, та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою FSC- стандарту при проведенні рубок, згідно FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України» ;
- програми затвердження ознак особливо цінних для збереження територій ОЦЗ на території Берегометському надлісництва, їх визначення, охорону та регулярний моніторинг;
- програми навчання працівників Берегометського надлісництва, підрядників, а також інформування зацікавлених сторін щодо запобігання

збору, полювання чи відлову рідкісних та тих , що перебувають під загрозою, видів на території лісового фонду Берегометського надлісництва.

В межах ділянок ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства. При відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів, обов'язковим є проведення обстеження даних площ на факт виявлення рідкісних видів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проводиться картування місць зростання та розташування популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни , для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.

При лісозаготівлях враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечні для довкілля технологічні процеси. Здійснюється контроль лісничих за дотриманням працівниками природоохоронних вимог під час виконання лісогосподарських робіт. Проводяться рейди лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених осіб про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

«План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин»

№	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні	Охорона держлісфонду, рубки не проводяться	Спеціалісти надлісництва та філії, зацікавлені сторони
2	Проведення обстеження лісових ділянок під час відводів і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціалісти надлісництва та філії, лісничі, зацікавлені сторони.
3	Картування місць зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, для	На картах-схемах лісгоспу (лісництва)	Спеціалісти надлісництва, лісничі.

	забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.	наносяться розташування рідкісних та зникаючих видів та біотопів	
4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів флори і фауни та встановлення їх режиму охорони.		Начальник надлісництва та його помічник, інженерно-технічні працівники філії

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види флори і фауни, які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення. А саме до Червоної книги України внесено 18 видів рослин (Лілія лісова *Lilium martagon* L., Лунарія оживаюча *Lunaria rediviva* L., Цибуля ведмежа *Allium ursinum* L., Плаун річний *Lycopodium annotinum* L., Горицвіт весняний *Adonis vernalis* L., Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich, Булатка довголиста *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch., Баранець звичайний *Huperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart., Рябчик шаховий *Fritillaria meleagris* L., Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., 185 Зозулинець чоловічий *Orchis mascula* (L.) L., Підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis* (L.), Шафран Гейфеллів *Crocus heuffelianus* Herb., Білоцвіт весняний *Leucojum vernum* L., Пізньоцвіт осінній *Colchicum autumnale* L., Дзвоники карпатські *Campanula carpatica* Jacq., Берека *Sorbus torminalis* (L.)). 7 видів підлягають охороні згідно з Додатком «Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення» (Горицвіт весняний *Adonis vernalis* L., Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich, Булатка довголиста *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch., Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Зозулинець чоловічий *Orchis mascula* (L.) L., Підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis* (L.)). 6 видів є регіонально-рідкісними видами для флори Чернівецької області (Клопогін європейський *Cimicifuga europaea* Schipcz., Аконіт Дегена *Aconitum degenii* Gayer, Дзвоники пилчасті *Campanula serrata* (Kit.) Hend), Відкаслик безстебловий *Carlina acaulis* L., Арніка гірська *Arnica montana* L., Образки болотні *Calla palustris* L.)

Також виявлено рідкісні види фауни: *Cordulegaster bidentata* кордулегастер двозубчастий, *Cordulegaster boltonii* кордулегастер кільчастий, *Apatura iris* Райдужниця велика, *Euplagia quadripunctaria* ведмедиця Гера, *Lucanus cervus* Жук-олень, *Salamandra salamandra* Саламандра вогняна, *Aquila pomarina* Підорлик малий, *Circus cyaneus* лунь польовий, *Cuculus canorus* Зозуля звичайна, *Dendrocopos major* Дятел звичайний, *Dendrocopos medius* Дятел середній, *Dendrocopos minor* Дятел малий, *Fringilla coelebs* Зяблик, *Lanius collurio* Сорокопуд терновий, *Lullula arborea* Жайворонок лісовий, *Luscinia*

luscinia Соловейко східний, Parus major Синиця велика, Passer montanus Горобець польовий, Dryocopus martius жовна чорна, Sitta europaea Повзик, Turdus merula Дрізд чорний, Turdus philomelos Дрізд співочий, Lanius excubitor Сорокопуд сірий, Tetrao urogallus Глушець, Capreolus capreolus Козуля європейська, Lepus europaeus Заєць сірий, Sciurus vulgaris Вивірка звичайна, Lynx lynx Рись звичайна, Ursus arctos ведмідь бурий, Felis silvestris Кіт лісовий, Bison bonasus Зубр.

Заплановані заходи із підтримки та збереження охоронюваних видів та оселищ

Використання лісових ресурсів, яке включає головне користування, санітарні та інші види рубок у межах планованої діяльності підприємства повинно здійснюватися виключно із врахуванням основних засад діючого Законодавства у сфері ведення лісового господарства та здійснення лісозаготівель. Усі заходи повинні здійснюватися із врахуванням Законів України «Про Червону книгу України», «Про природно-заповідний фонд» на основі основних положень «Лісового кодексу України», «Правил рубок головного користування», «Санітарних правил в лісах України», «Настанов із лісового насінництва» та ін. настанов та рекомендацій. Спеціальне використання лісових ресурсів, зокрема здійснення рубок головного користування, які є частиною планованої діяльності підприємства повинні проводитися відповідно до «Порядку спеціального використання лісових ресурсів», затвердженого постановою Кабінету 195 Міністрів України від 23 травня 2007 року №761, і «Правил рубок головного користування», затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 року № 364 та внесеними відповідними змінами і доповненнями. Заборонено здійснювати будь-які види планованої діяльності у сезон тиші. Інші види рубок, зокрема, рубки формування та оздоровлення лісів, санітарні рубки повинні здійснюватися відповідно до «Правил поліпшення якісного складу лісів», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2007 р. № 724, «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 із змінами внесеними згідно постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756 та іншими затвердженими змінами і доповненнями. Під час проведення планованої діяльності (здійснення усіх видів рубок) заборонено вирубування та пошкодження: цінних і рідкісних дерев та чагарників, занесених до Червоної книги України; - насінників і плюсових дерев, а також дерев з гніздами рідкісних видів птахів, занесених до Червоної книги України, дуплястих та найстаріших дерев (Стаття 19. Закону України Про Червону Книгу України; п. 1.3 «Правила рубок головного користування» Наказ ДКЛГ України №364 від 23.12.2009; Стаття 70. Лісового Кодексу України) та інші зміни і доповнення до вказаних нормативних документів. За результатами проведених польових науково-дослідних робіт у межах планованої діяльності підприємства (рубки головного користування) відсутні види флори та фауни, занесені до Червоної книги та до переліку рідкісних і зникаючих видів фауни та флори (додаток 1, 2 і 3 Бернської Конвенції та з додатку 1 Резолюції №6 (1998). За умови, якщо такі будуть виявлені під час відводів або ж безпосереднього проведення рубок головного користування вони повинні бути збережені згідно чинного

Законодавства. При наявності цінних та рідкісних дерев (занесених до Червоної книги України, важливих для збереження місць гніздування птахів чи місць оселення ссавців), або ж дерев із цінними генетичними властивостями (переважання за висотою та діаметром на 30%, прямостовбурні, очищені від сучків та доброго стану), які можуть бути віднесені до плюсових, або кандидатів у плюсові, повинні бути збережені та зазначені у переліку лісорубного квитка як такі, що не підлягають рубанню. Кандидати у плюсові дерева повинні бути відмічені згідно діючих «Настанов із лісового насінництва», а матеріали подані до регіональних лісонасінневих лабораторій та науково-дослідних установ для внесення до державного Реєстру. У межах лісового фонду підприємства необхідно проводити роботи щодо виявлення типових та унікальних природних комплексів, а також місць зростання та оселення рідкісних та зникаючих видів тварин і рослин, які підлягають заповіданню. Усі лісогосподарські заходи у об'єктах природно-заповідного фонду (ПЗФ) необхідно здійснювати у відповідності до чинного 196 законодавства, зокрема: Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та «Лісового кодексу України». Доцільно також провести аналіз стану об'єктів ПЗФ із закладанням моніторингових ділянок для оцінювання стану та динаміки компонентів фітоценозів

5.5 Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

Дотримуючись процедури проведення оцінки впливу на довкілля Берегометське надлісництво отримало висновок з оцінки впливу на довкілля. Відповідно до отриманого висновку з оцінки впливу на довкілля для планової діяльності встановлюються умови використання територій та природних ресурсів під час провадження планової діяльності, розроблено план після проектного моніторингу.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) проводиться з урахуванням обсягів і інтенсивності лісогосподарських заходів, а також унікальності задіяних ресурсів.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище. Оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення, щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

6. План господарських заходів

6.1. Головне користування лісом

Експлуатаційний фонд лісовпорядкуванням встановлений на площі 7028,4 га із стовбурним запасом 2317,11 тис.м³.

Показники	Усього	В т. ч. по господарствах		
		хвойне	твердолистяне	м'яколистяне
1. Щорічна розрахункова лісосіка	109,52	47,05	52,22	10,25

Розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень. При територіальному розміщенні лісосік дотримано встановлені Правилами рубок ширина, довжина, площа, спосіб і термін примикання лісосік, напрямок рубки і кількість зарубів у кварталі.

На перший рік проєктного періоду лісосіки розміщені в місцях і обсягах фактичного відведення, виконаного лісництвами, а на наступні роки – в обсязі розрахункової лісосіки, прийнятої на ревізійний період з відхиленнями, що допускаються лісовпорядною інструкцією (до $\pm 5\%$ від розрахункової лісосіки по запасу).

По кожному лісництву, в якому є експлуатаційний фонд, на ревізійний період складені відомості рубок головного користування, в які внесені з групуванням за п'ятиріччями виділи (частина виділів) стиглих і перестійних деревостанів, можливих для експлуатації.

Протягом проєктного періоду, крім зазначених у відомості лісових ділянок, в рубку можуть надходити і інші можливі для експлуатації ділянки лісу, які на рік рубки досягли віку стиглості. Відведення таких насаджень в рубку можливе в разі, якщо вони вимагають проведення термінової рубки в зв'язку з їх пошкодженням, усиханням, з втратою захисних функцій, в розладнаних насадженнях, в насадженнях, які в установленому порядку підлягають розчищенню в зв'язку будівництвом; у випадку коли неможливо розмістити по певних господарських секціях наявний лісосічний фонд згідно з встановленою розрахунковою лісосікою через необхідність дотримання встановлених термінів примикання лісосік; у зв'язку з будівництвом лісових доріг (їхньою відсутністю), а також в інших випадках, що не входять в протиріччя з положеннями чинних нормативних документів, які регламентують проведення рубок головного користування.

6.2 План рубок формування і оздоровлення лісів

Розрахунок щорічного обсягу рубок догляду за лісом

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Тер- мін по- вто- рю- вано- сті, ро- ків	Щорічний розмір рубок догляду			
	пло- ща, га	запас стовбурний				пло- ща, га	запас, що вирубу- ється, тис.куб.м		
		до руб- ки, тис. куб.м	що вирубу- ється				стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої де- ревини
			усьо- го, тис. куб.м	з 1 га, куб.м					

ОСВІТЛЕННЯ

25.80 6.44 4 1.48

1613.6 377.3

ПРОЧИЩЕННЯ

152.99 685.5

3426.1 31.16 9 6.17

ПРОРІДЖУВАННЯ

	512.75				425.7			
	4074.5	88.87	22			9.14	7.28	0.55
КРИМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ	84.1	1.02	1.02			0.10	0.06	
ПРОХІДНІ РУБКИ	1371.34		54			22.14	19.94	2.50
	4097.8	221.87			410.6			
КРИМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ	452.6	4.93	4.93			0.50	0.36	
Разом	2062.88					38.93	27.22	3.05

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Тер- мін по- вто- рю- вано- сті, ро- ків	Щорічний розмір рубок догляду			
	пло- ща, га	запас стовбурний				пло- ща, га	запас, що вирубу- ється, тис.куб.м		
		до руб- ки, тис. куб.м	що вирубу- ється				стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої де ревини
			усьо- го, тис. куб.м	з 1 га, куб.м					

	13212.0	348.34			1899.1			
КРИМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ	536.7	5.95	5.95			0.60	0.42	
Всього	2068.83				1899.1	27.64		
	13212.0	354.29				39.53		3.05
КРИМ ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ	159.0				53.0			

Санітарні рубки і очищення від захаращеності

Групи порід	Фонд рубок				Тер- мін вико- нання, років	Щорічний обсяг рубок			
	площа, га	запас стовбурний, тис. куб. м				пло- ща, га	запас, що вирубується, тис.куб. м		
		загаль- ний	що вирубується				стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дере- вини
			росту- чої дере- вини	сухо- стою					
Усього	4763,4	1819,44	15,40	71,66		1587,9	29,02	26,16	7,47
в т.ч. за групами порід:									
Хвойні	3020,1	1294,46	8,35	55,26		1006,6	21,18	19,09	5,73
Твердолистяні	1640,4	504,19	6,43	15,71		546,9	7,39	6,65	1,67
М'яколистяні	102,7	20,76	0,62	0,69		34,3	0,45	0,42	0,07
Інші деревні породи	0,2	0,03				0,1			

Лісовідновні рубки

Групи порід	Запроектовано лісовпорядкуванням		Термін вико-	Щорічний обсяг рубок	
	площа, га	запас стовбурний, тис. куб. м		пло-ща,	запас, що вирубується,

					нання, років	га	тис. куб. м		
		загаль- ний	що вирубується				стов- бур- ний	лік- від- ний	діло-вої дере- вини
			росту- чої дере- вини	сухо- стою					
Усього	344,1	64,18	25,95	1,67		34,5	2,76	2,51	1,05
Із них за групами порід:									
Хвойні	21,2	3,70	1,47	0,01		2,1	0,15	0,14	0,08
Твердолистяні	212,8	41,95	19,0	0,05		21,4	1,89	1,72	0,87
М'яколистяні	110,1	18,53	5,48	1,61		11,0	0,72	0,65	0,10

Інші заходи з формування і оздоровлення лісів

Групи порід	Запроектовано лісовпорядкуванням			Тер-мін вико- нання, років	Щорічний обсяг рубок			
	площа	запас стовбурний,			площа	запас, що вирубується,		
		ростучої деревини	сухо- стою			стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дере- вини
1. Розчищення кварталних просік								
Усього	70,8	1,42			70,8	1,42		
Із них за групами порід:								
М'яколистяні	70,8	1,42			70,8	1,42		
2. Розчищення окружної межі								
Усього	13,5	0,27			13,5	0,27		
Із них за групами порід:								
М'яколистяні	13,5	0,27			13,5	0,27		
3. Розчищення доріг								
Усього	4,1	0,08			4,1	0,08		
Із них за групами порід:								
М'яколистяні	4,1	0,08			4,1	0,08		
Усього по філії	88,4	1,77			88,4	1,77		
в т.ч. за групами порід:								
М'яколистяні	88,4	1,77			88,4	1,77		

Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства

Проведення інших заходів, не пов'язаних з веденням лісового господарства, лісовпорядкуванням не проектується.

Запроектовані щорічні обсяги рубок головного користування
і рубок формування і оздоровлення лісів
у розрізі лісництв згідно з матеріалами лісовпорядкування

Види рубок	Разом по об'єкту		В т о м у ч и с л і	
	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>Славецьке</u>	
			<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
1. Рубки головного користування				
Суцільні лісосічні рубки	116,2	26,40	40,3	7,01
	28,69	14,32	7,62	3,80
Поступові рубки	427,8	81,24	38,8	5,88
	86,12	49,10	6,25	3,52
Вибіркові рубки	23,0	1,88		
	2,00	1,29		
Разом рубок головного користування	567,0	109,52	79,1	12,89
	116,81	64,71	13,87	7,32
2. Рубки формування і оздоровлення лісів				
Освітлення	377,3		58,6	
	1,48		0,30	
Прочищення	685,5		106,6	
	6,17		1,21	
Проріджування	425,7	7,34	30,6	0,42
	9,24	0,55	0,53	0,02
Прохідні рубки	410,6	20,30	42,1	2,39
	22,64	2,50	2,67	0,35
Разом рубок догляду	1899,1	27,64	237,9	2,81
	39,53	3,05	4,71	0,37
Вибіркові санітарні рубки	1587,9	26,16	74,8	1,04
	29,02	7,47	1,15	0,30
Рубки переформування	33,1	3,42		
	3,80	2,38		
Лісовідновні рубки	34,5	2,51	5,5	0,25
	2,76	1,05	0,28	0,10

п о л і с н и ц т в а х					
Вашківецьке		Драчинецьке		Сторожинецьке	
<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
11,5	1,83	5,5	1,14	16,1	2,68
1,99	0,99	1,24	0,62	2,92	1,48
96,5	14,54	27,9	4,71	62,6	7,12
15,54	8,78	5,01	12,83	8,04	4,67
108,0	16,37	33,4	5,85	78,7	9,80
17,53	9,77	6,25	3,45	10,96	6,15
70,7	-	40,3	-	65,3	-
0,19		0,16		0,35	
91,9	-	33,1	-	102,9	-
0,75		0,22		1,00	
57,8	0,94	19,0	0,21	43,2	0,76
1,18	0,05	0,27	0,01	0,97	0,04
73,6	3,47	65,7	4,53	118,2	4,35
3,85	0,39	5,07	0,48	4,84	0,50
294,0	4,41	158,1	4,74	329,6	5,11
5,97	0,44	5,72	0,49	7,16	0,54
44,7	0,54	37,0	0,55	160,3	1,89
0,60	0,15	0,61	0,16	2,10	0,54
4,2	0,96	14,5	0,82	9,8	0,41
1,05	0,40	0,91	0,34	0,44	0,18

<i>Види рубок</i>	Разом по об'єкту		<i>В т о м у ч</i>	
	<u>площа, га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<i>Славецьке</i>	
			<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
Інші рубки формування і оздоров- ня лісів	88,4 1,77		14,3 0,29	
Разом рубок формування і оздоровлення лісів	3643,0 76,88	59,73 13,95	332,5 6,43	4,10 0,77
Усього по лісомисливському господарству	4210,0 193,69	169,25 78,66	411,6 20,30	16,99 8,09

п о л і с н и ц т в а х					
Вашківецьке		Драчинецьке		Сторожинецьке	
<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
9,0 0,18				13,1 0,26	
351,9 7,80	5,91 0,99	209,6 7,24	6,11 0,99	512,8 9,96	7,41 1,26
459,9	22,28	243,0	11,96	591,5	17,21

25,33

10,76

13,49

4,44

20,92

7,41

Види рубок	В тому числі			
	Зруб-Комарівське		Лопушнянськ	
	площа, га стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової	площа, га стовбурни й запас, тис.м ³	запас ліквідної деревини ділової
1. Рубки головного користування				
Суцільні лісосічні рубки	22,2	4,37	4,5	2,24
	4,75	2,36	2,43	1,22
Поступові рубки	34,5	5,33	35,5	8,81
	5,67	3,20	9,10	5,18
Вибіркові рубки				
Разом рубок головного користування	56,7	9,70	90,0	11,05
	10,42	5,56	11,53	6,40
2. Рубки формування і оздоровлення лісів				
Освітлення	53,2		40,9	
	0,22		0,13	
Прочищення	118,2		65,9	
	1,25		0,65	
Проріджування	73,8	1,80	34,5	0,61
	2,30	0,12	0,75	0,06
Прохідні рубки	69,2	2,57		
	2,87	0,38		
Разом рубок догляду	314,4	4,37	141,3	0,61
	6,64	0,50	1,30	0,06
Вибіркові санітарні рубки	266,0	4,02	444,1	7,51
	4,46	1,15	8,33	2,14
Рубки переформування			1,0	0,09
			0,10	0,06
Лісовідновні рубки	0,5	0,07		
	0,08	0,03		

п о л і с н и ц т в а х							
Мигівське		Гірсько-Кутське		Чемернарське		Фальківське	
<u>площа,</u> <u>га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа,</u> <u>га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа,</u> <u>га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа,</u> <u>га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
4,4	1,21	6,8	3,52	3,1	1,43	1,8	0,97
1,31	0,65	3,83	1,91	1,55	0,77	1,05	0,52
68,1	13,43	29,9	7,02	23,5	8,60	10,5	5,80
13,71	8,00	7,42	4,25	9,21	5,19	6,17	3,48
14,4	1,11	8,6	0,77				
1,18	0,76	0,82	0,53				
86,9	15,75	45,3	11,31	26,6	10,03	12,3	6,77
16,20	9,41	12,07	6,69	10,76	5,96	7,22	4,00
23,8		8,0		9,5		7,0	
0,07		0,02		0,02		0,02	
74,2		57,4		24,0		11,3	
0,65		0,45		0,16		0,06	
41,3	0,53	55,1	0,68	54,0	1,05	16,4	0,34
0,65	0,05	0,84	0,07	1,32	0,10	0,43	0,03
37,9	2,67	0,2	0,02	0,6	0,02	3,1	0,28
3,00	0,34	0,02	-	0,02	-	0,30	0,06
177,2	3,20	120,7	0,70	88,1	1,07	37,8	0,62
4,37	0,39	1,33	0,07	1,52	0,10	0,81	0,09
189,5	3,17	106,0	2,82	178,9	3,02	86,6	1,60
3,52	0,91	3,13	0,80	3,35	0,86	1,77	0,46
		20,9	2,03	3,7	0,49	7,5	0,81
		2,25	1,40	0,55	0,34	0,90	0,58

Види рубок	В тому числі			
	Зруб-Комарівське		Лопушнянськ е	
	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурни й запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
Інші рубки формування і оздоров- лення лісів	12,8 0,26		1,2 0,02	
Разом рубок формування і оздоровлення лісів	593,7 11,44	8,46 1,68	587,6 9,75	8,21 2,26
Усього по лісомисливському господарству	650,4 21,86	18,16 7,24	627,6 21,28	19,26 8,66

по лісництвах							
Мигівське		Гірсько-Кутське		Чемернарське		Фальківське	
<u>площа, га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбур- ний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
1,6 0,03		13,9 0,28		7,4 0,15		15,1 0,30	
368,3 7,92	6,37 1,30	261,5 6,99	5,55 2,27	278,1 5,57	4,58 1,30	147,0 3,78	3,03 1,13
455,2 24,12	22,12 10,71	306,8 19,06	16,86 8,96	304,7 16,33	14,61 7,26	159,3 11,00	9,80 5,13

Технологічні карти на розробку лісосік всіх видів рубок складаються відповідно Додатку 2 до Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями (пункт 8 глави 1 розділу X) (НПАОП 02.0-7.01-23), де в розділі (VIII. Природоохоронні вимоги) вказуються заходи з мінімізації впливу на довкілля при рубках.

Часові рамки проведення рубок встановлюються лісорубним квитком.

Ділянки головного користування, поточного року, наносяться на картографічні матеріали (Планшети).

6.3 Лісовідновлення та лісорозведення

Запроєктовані обсяги заходів з відтворення лісів
у розрізі лісництв згідно проекту лісовпорядкування

Назви лісництв	Лісовідновлення			Лісорозведення			Усього
	лісові куль-тури	природне понов-лення	разом	лісові куль-тури	природне понов-лення	разом	
Славецьке	24,8	54,1	78,9		1,9	1,9	80,8
Вашківецьке	4,6	89,0	93,6	0,3		0,3	93,9
Драчинецьке	4,9	16,0	20,9	0,1	0,2	0,3	21,2
Сторожинецьке	8,1	39,4	47,5				47,5
Зруб-Комарівське	7,9	85,2	93,1				93,1
Лопушнянське	6,4	46,5	52,9	0,4		0,4	53,3
Мигівське	3,8	42,6	46,6				46,4
Гірсько-Кутське	8,7	37,3	46,0				46,0
Чемернарське	3,9	20,0	23,9				23,9
Фальківське	2,7	23,5	26,2				26,2
Разом	75,8	453,6	529,4	0,8	2,1	2,9	532,3

6.4 Охорона і захист лісу

Охорону і захист лісу здійснює державна лісова охорона. Основними її завданнями є здійснення державного контролю за всіма лісокористувачами, за дотриманням лісового законодавства, забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб лісу, запобіганням правопорушенням та контроль за використанням лісових ресурсів. Регулювання діяльності лісової

охорони здійснюється згідно Положенням про державну лісову охорону (2009). Для покращання охорони лісів від пожеж та інших лісопорушень, а також з метою більш якісного виконання запроектованих обсягів лісогосподарських і лісокультурних робіт, проектується 124 майстерських обходів.

6.5 Охорона лісів від пожеж

В Берегометському надлісництві щорічно затверджується план протипожежних заходів, спрямований на попередження виникнення лісових пожеж, а саме: створення мінералізованих смуг, протипожежних розривів, перекриття лісових доріг, встановлення наглядної агітації.

На території Берегометського надлісництва функціонує одна лісопожежна станція, та ряд пунктів накопичення протипожежного інвентарю, які обладнані і забезпечені засобами пожежогасіння згідно затверджених норм. Навчання персоналу з пожежної безпеки, який допускається до гасіння лісових пожеж, відбувається в спеціалізованих навчальних центрах із теоретичними і практичними навчаннями, та здачею екзаменів, за курсом «Лісовий пожежний» та «Керівник гасіння лісової пожежі».

Запроектовані щорічні протипожежні обсяги у розрізі лісництв згідно проекту лісовпорядкування

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Усього по лісовому господарству	Термін виконання	В тому числі	
				Славецьке	Вашківцьке
1. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки					
1.1. Організація пунктів зосередження протипожежного інвентарю	шт.	20	Щорічно	2	2
1.2. Утримання сил і засобів виявлення пожеж і пожежогасіння	чол.	17	-*-	2	2
2. Заходи з попередження виникнення пожеж					
2.1. Встановлення попереджувальних аншлаків	шт.	60	Рев. період	9	12
2.2. Встановлення протипожежних білбордів	шт.	4	-*-	1	1
2.3. Встановлення протипожежних шлагбаумів	шт.	158	-*-	24	25
2.4. Облаштування місць відпочинку і паління	шт.	40	-*-	6	6
2.5. Проведення роз'яснювальної та виховної роботи серед населення з використанням преси, радіо, телебачення та ін.	шт.	250	-*-		
2.6. Придбання дрібного протипожежного інвентарю	тис.грн.	30,0	Щорічно	3,0	3,0
2.7. Влаштування постійних стендів, панно	шт.	15	-*-	2	2

3. Будівництво об'єктів протипожежного призначення				
3.1. Будівництво протипожежних водойм	шт.	1	Щорічно	
3.2. Влаштування гірських стежок	тис.грн.	18,0	-*-	2
	км	9,0		1
3.3. Ремонт гірських стежок	км	9,0	-*-	1

по лісництвах								
Драчинецьке	Сторожинецьке	Зруб-Комарівське	Лопушнянське	Мигівське	Гірсько-Кутське	Чемернарське	Фальківське	Філія
2	2	2	2	2	2	2	2	
1	2	2	2	2	2	1	1	
6	10	6	5	6	2	2	2	
	1			1				
21	30	20	6	26	2	2	2	
5	6	6	2	7	1	1	1	
250								
3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
1	2	2	2	3	1			
1								
			2	2	4	4	4	
			1	1	2	2	2	
			1	1	2	2	2	

6.6 Захист лісу від шкідників і хвороб

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг

насаджень щодо їх санітарного стану. В разі виявлення лісовою охороною фактів негативних змін в лісових насадженнях спричинених рядом природно-кліматичних факторів, поширення хвороб та шкідників, сигналізується в надлісництво повідомленням про погіршення санітарного стану господарської одиниці (виділу), з вказанням конкретних причин. На основі повідомлень, проводиться лісопатологічне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисних підприємств, міжрегіонального управління, представників органів місцевого самоврядування, де вказується перелік заходів які необхідно провести з метою покращення санітарного стану лісів та строки їх виконання.

За останні роки Берегометське надлісництво не проводило заходів із застосуванням засобів захисту, а лише біологічні методи боротьби (розвішування шпаківень) .

Щорічні обсяги запроектованих заходів щодо захисту лісів від шкідників і хвороб лісу

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Запроектовано лісовпорядкуванням	Прийнято 2-ою л/в нарадою	Примітка
1. Лісопатологічне обстеження	тис. га	10,0	10,0	
2. Грунтові розкопки	ям	500,0	500,0	
3. Обприскування розсадників	га	6,6	6,6	
4. Біологічні заходи боротьби:				
- виготовлення штучних гнізд	шт.	100	100	
- виготовлення годівниць	-*-	50	50	
5. Організаційно- господарські заходи:				
- нагляд за появою шкідників і хвороб	тис. га	62,4	62,4	
- організація пунктів лісозахисту	шт.	20	20	
- пропаганда лісозахисту	тис. грн.	30,0	30,0	

6.7 Дотримання принципу невиснажливості

Обсяги користування лісом і всі види господарських заходів лісовпорядкуванням запроектовані у відповідності з чинними в лісовому господарстві нормативно-правовими актами і не матимуть негативного впливу на навколишнє природне середовище. Вони забезпечать раціональне використання лісових ресурсів, підвищення продуктивності і якісний склад лісів, посилення їхніх захисних функцій.

Сертифіковані ліси забезпечуватимуть економічне, екологічне і соціально збалансоване ведення лісового господарства. Лісова продукція надходитиме з лісових ділянок, ведення господарства в яких здійснюється на принципах невиснажливого, постійного і неперервного лісокористування, з врахуванням охорони довкілля, збереження біорізноманіття, інтересів працівників лісу та місцевого населення.

7.Моніторинг лісів

З метою забезпечення проведення моніторингу стану лісових ресурсів та вплив на них господарської діяльності Берегоетського надлісництва, забезпечується комплексним підходом до збору, аналізу та оцінки інформації про їх стан, з врахуванням таких основних напрямків:

1.Моніторинг приросту та обсягів заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності.

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання Процедури системи моніторингу виконання плану та завдань для Берегометського надлісництва;
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України;
- планування рубок формування і оздоровлення лісів;

Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;

Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, та інші.

Особливі цінності для збереження.

Програма моніторингу особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Передмова

Ця програма розроблена на виконання критерію 9.4 FSC Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам надлісництва актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

Ефективна програма моніторингу повинна оцінювати, чи підтримуються ідентифіковані ОЦЗ, використовуючи якомога менше часу та грошей, без шкоди для якості моніторингу. Екстенсивний і такий, що вимагає значних витрат часу моніторинг є непотрібним, якщо немає вагомих підстав вважати, що масштаби та інтенсивність виробничої діяльності загрожують підтримці ОЦЗ.

Загальні положення щодо моніторингу особливих цінностей для

збереження

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗТ на карту, тобто встановлення початкових (вихідних) даних.

Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити, чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність вибірки, подібні до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними.

В ході моніторингу проводиться кількісна або якісна оцінка встановлених ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними та/або вихідними даними. Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг ОЦЗТ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ОЦЗ та їх стан.

Під час проведення моніторингових досліджень до консультацій залучаються представники державних органів охорони навколишнього природного середовища, науково-дослідних установ, громадських і природоохоронних неурядових організацій, місцеві та запрошені експерти різних профілів (екологи, ботаніки, зоологи, соціологи, тощо), представники місцевих громад, інші зацікавлені сторони.

Дані моніторингу записуються та зберігаються в централізованій базі даних, оскільки це зручно для аналізу довгострокових тенденцій щодо ОЦЗ. Проте моніторинг конкретних ОЦЗ не завжди виявляє причину спостережуваних змін у ОЦЗ.

Види моніторингу ОЦЗ.

Оперативний моніторинг.

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу

або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами для визначення того, чи збережено цінність ОЦЗТ – для ОЦЗ 6.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомо-шкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе помічник начальника надлісництва, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона надлісництва (патрулювання лісів), інженери з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники відділу лісового господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництв.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники відділу лісового господарства, діяльність яких координується помічником начальника надлісництва.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками надлісництва, так і зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти лісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

До моніторингу збереження ОЦЗ залучаються спеціалісти ДО «Український ЛСЦ» та її відокремлених підрозділів (дотримання режиму збереження та стану генетичних резерватів), фахові екологи, ботаніки, зоологи (моніторинг стану ОЦЗ 1 і 3), інспектори Держекоінспекції (дотримання режиму збереження та стану об'єктів ПЗФ та територій Смарагдової мережі).

Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

Карти з нанесеними природними ресурсами і зонуванням землекористування на одиниці господарювання.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріали можуть бути надані окремо за запитом в загальний доступ не викладається.

8. Соціальні аспекти

Берегометське надлісництво підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. Облікова кількість штатних працівників на 01.01.2025 року становить 294 осіб, 267 - чол. та 27 - жінок. На підприємстві розроблена програма конфіденційних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

Надлісництво дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Програми та види діяльності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України;
- Положення про Надлісництво;
- Колективного договору;
- Галузевої угоди;
- Штатного розпису;
- Посадових інструкцій;
- Положення про службу ОП;
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182;);
- Положення про гендерну політику надлісництва.

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку.

Зона діяльності надлісництва розташована на території 15 місцевих громад (Берегометська, Вашківецька, Банилівська, Вижницька, Сторожинецька, Чудейська, Красноільська, Брусницька, Кам'янська, Великокучурівська,

Петровецька, Кіцманська, Ставчанська, Мамаївська, Неполоковецька). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівель, перевезення лісопродукції, проведення рубок догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом надлісництва передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

ПОЛОЖЕННЯ

залучення сторін, чиї інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін до процесів планування та моніторингу господарської діяльності

Берегометського надлісництва.

Дане положення розроблене на виконання вимог FSC національного стандарту ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01- 2019 V 1-0 та з метою удосконалення співпраці надлісництва із сторонами, чиї інтереси зачеплені та зацікавленими сторонами.

Положення щодо співпраці Берегометського надлісництва (далі – Положення) із зацікавленими сторонами розроблене з метою визначення процедури, щодо залучення органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін як належне інформування, так і взаємодія зі сторонами, чиї інтереси зачеплено, та зацікавленими сторонами шляхом їх залучення до прийняття рішень щодо лісів та планування лісогосподарської діяльності та здійснення аналізу можливих соціальних наслідків проведення лісозаготівель.

У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою:

Берегометське надлісництво

59233, Чернівецька область, Вижницький район,
селище Берегомет, вулиця Центральна, 55
з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00,
обідня перерва з 12-00 до 13-00,
електрона пошта beregometske.lmg@e-forest.gov.ua

Загальні положення

Зацікавленою стороною є будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання, або залучені в систему відносин, пов'язаних з лісовим сектором економіки.

Ці групи можуть бути представлені працівниками лісового господарства, екологічними та природоохоронними організаціями, лісозаготівельниками, людьми, чиє життя нерозривно пов'язане з лісом, дослідницькими і науковими організаціями, соціальними організаціями та групами із захисту прав людини, місцевим населенням, яке регулярно відвідує ліс з метою рекреації або загального користування лісом, органами місцевого самоврядування, благодійними організаціями, працівниками державних структур, торгівельними представниками та компаніями з торгівлі деревиною, зацікавленими фізичними

особами тощо.

При цьому **залучення** – процес, відповідно до якого організація забезпечує комунікацію, консультації, та/або участь зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, гарантуючи, що їхні інтереси, бажання, очікування, потреби, права та можливості беруться до уваги під час створення, виконання та оновлення плану ведення господарства.

Зокрема, особи та організації можуть або самостійно звернутися до підприємства стосовно їх визнання зацікавленими сторонами або тими, чий інтереси зачеплено, або проявити активну позицію у відповідь на звернення підприємства в рамках його інформаційної діяльності та консультаційних процедур. Наприклад, звертаючись самостійно до підприємства (усно або письмово) з проханням визнати себе стороною, чий інтереси зачеплено, потрібно надати необхідну контактну інформацію (прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон, адресу електронної скриньки, поштову адресу для листування) для можливостей зворотного зв'язку.

Права зацікавлених сторін, місцевих громад і тих, чий інтереси зачеплено.

Права місцевих громад:

Визнання та підтримання законних прав (інформування):

щодо можливостей впливу на господарську діяльність надлісництва;

- щодо власних прав і обов'язків стосовно ресурсів, цінності цих ресурсів, а також лісогосподарської діяльності;

- щодо комерційної заготівлі недеревної лісової продукції третіми сторонами на території надлісництва;

- щодо обмежень у заготівлі недеревної лісової продукції внаслідок радіаційного забруднення території.

2.1.2. Можливості місцевих громад (інформування):

- щодо доречних можливостей стосовно працевлаштування, навчання та інших послуг (та надання таких можливостей).

2.1.3. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек, властивих конкретній території.

2.1.4. Встановлення прав місцевих громад (залучення):

- у рамках документування та/або картування: законних прав місцевих громад на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів; їхніх законних прав та обов'язків, застосованих у межах території надлісництва та доказів їх підтримки; територій, права на які оспоруються; засобів, за допомогою яких законні права та права, які оспоруються, розглядаються філією; цілей місцевих громад, пов'язаних із господарською діяльністю надлісництва.

2.1.5. Розвиток місцевих громад та диверсифікація економіки (залучення):

- до визначення філією можливостей місцевого соціально-економічного розвитку.

2.1.6. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- до заходів із визначення, уникнення та пом'якшення істотних негативних впливів господарської діяльності надлісництва на громади.

2.1.7. Механізм вирішення спорів (залучення):

- до розроблення процесу вирішення спорів, пов'язаних із впливами

господарської діяльності надлісництва;

- до контролю господарської діяльності надлісництва;
- задля виправлення ситуації у випадку порушення законного права місцевих громад щодо господарської діяльності надлісництва;

2.1.8. Захист місць особливого значення (залучення):

- до визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення на які місцеві громади мають законні права, а також до заходів щодо охорони таких місць.

2.2. Права зацікавлених сторін.

2.2.1. Забезпечення доступності інформації (загалом для громадськості), (отримання доступу):

- до політики надлісництва (у т.ч. зобов'язань надлісництва щодо дотримання FSC принципів і критеріїв);
- до стислого викладу плану ведення лісового господарства, за винятком конфіденційної інформації;
- до стислого викладу результатів моніторингу діяльності надлісництва, за винятком конфіденційної інформації;

2.2.2. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек властивих конкретній території.

2.2.3. Процеси планування і моніторингу (залучення):

- за вимогою до процесів моніторингу та планування господарської діяльності, яка стосується інтересів зацікавлених сторін.

2.2.4. Розвиток місцевих громад та диверсифікації економіки (залучення):

- до визначення надлісництва переліку деревних та недеревних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

2.2.5. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- у рамках процесів визначення, уникнення та пом'якшення впливів господарської діяльності надлісництва на громади, чий інтереси зачеплено.

2.2.6. Механізм вирішення спорів (залучення):

- у рамках процесу вирішення спорів, що пов'язані із впливами господарської діяльності надлісництва.

2.2.7. Захист місць особливого значення (залучення):

- у рамках процесів визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення.

2.2.8. Оцінювання, підтримання та моніторинг ОЦЗ.

- до оцінювання ОЦЗ на території надлісництва, розроблення заходів щодо підтримання та/або збагачення визначених ОЦЗ, а також моніторингу ОЦЗ.

Реалізація прав зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності.

Практичні підходи до реалізації прав зацікавлених сторін та/або тих, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності слід розглядати як у контексті добровільних зобов'язань надлісництва у рамках лісової сертифікації, так і з урахуванням визначених чинним законодавством можливостей. Для зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, доступ до вищевказаної інформації не може бути обмежено, зважаючи на вимоги

законодавства. Адже така інформація не має статусу інформації з обмеженим доступом, тобто не є службовою, таємною чи конфіденційною. Реалізації права на отримання інформації зазначених вище категорій має здійснюватися завдяки її систематичному та оперативному оприлюдненню надлісництвом лісового господарства:

- в офіційних друкованих виданнях;

- на офіційних веб-сайтах у мережі інтернет;

- на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом, який дає змогу донести інформацію громадянам (інформаційні буклети, місцеві газети, виступи на різноманітних зібраннях тощо). Наприклад, стислі виклади плану ведення лісового господарства та результатів моніторингу можуть бути оформлені у вигляді друкованого видання із можливістю ознайомлення з ними у надлісництвах чи в інших місцях (сільських та селищних радах).

Також зацікавлені сторони й ті, чиї інтереси зачеплено, можуть отримати інформацію від надлісництва лісового господарства за запитом. Вимоги законодавства визначають підхід до оформлення запитів на інформацію. Для цього потрібно звернути увагу на розділ 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом). Наприклад, запит на інформацію може бути як індивідуальним, так і колективним, може подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача. Письмовий запит подається в довільній формі, але має містити:

- ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

- загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;

- підпис і дату.

Запит на отримання публічної інформації відповідно до законодавства має бути задоволений упродовж 5 робочих днів, проте термін відповіді на запит може коливатися від 48 годин до 20 робочих днів залежно від терміновості запиту та його складності.

Звернення громадян також розглядаються як інструмент реалізації права доступу до інформації, завдяки можливості викладення в письмовій або усній формі пропозицій (зауважень), заяв (клопотань) і скарг.

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їхньої статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. Отже, громадяни мають право:

- висловлювати поради, рекомендації щодо діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових осіб, думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя тощо (пропозиція (зауваження));

звертатися із проханням про сприяння реалізації закріплених чинним законодавством їхніх прав та інтересів або повідомляти про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, посадових осіб, а також висловлювати думки щодо поліпшення їхньої діяльності (заява (клопотання));

звертатися з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств (надлісництв), установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб (скарга).

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне), може бути усним чи письмовим, оформленим із дотримання вимог законодавства (зокрема, Закону України «Про звернення громадян»).

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше ніж один місяць від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше ніж через п'ятнадцять днів від дня їх отримання.

Механізм реалізації прав зацікавлених сторін і тих чий інтереси зачеплено, щодо отримання інформації.

Джерела інформації:

друковані видання;

веб-сайт у мережі інтернет;

інформаційні стенди;

телебачення;

радіо.

Право бути залученим до прийняття рішень стосовно лісів і лісового господарства може бути реалізовано з урахуванням законодавчо визначених підходів до проведення консультацій із громадськістю. На державному рівні такий інструмент спрямований на налагодження системного діалогу органів виконавчої влади із громадськістю, підвищення якості підготовки рішень із важливих питань державного та суспільного життя на підставі врахування громадської думки.

Відповідно до законодавства консультації з громадськістю проводять у формах:

публічного громадського обговорення, електронних консультацій із громадськістю (безпосередні форми);

вивчення громадської думки (опосередкована форма).

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів, наприклад, конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) із громадськістю, а також інтернет-конференцій, відеоконференцій. Відповідним «Порядком проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» (2010 р.) виписано процедури здійснення щодо такого консультування. Щодо форм консультування, а саме публічного громадського обговорення, то законодавством визначено порядок його проведення органом виконавчої влади: від визначення питання, яке буде винесено на обговорення, прийняття рішення про проведення обговорення та розроблення відповідного плану заходів, забезпечення репрезентативності зацікавлених суб'єктів,

оприлюднення інформації про проведення обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб, до аналізу інформації про оцінку громадськістю ефективності запропонованого шляху вирішення питання, формування експертних пропозицій щодо альтернативного вирішення питання, забезпечення врахування результатів обговорення під час прийняття остаточного рішення, аналізу результатів обговорення та оприлюднення результатів обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб.

Вивчення громадської думки відповідно до законодавства здійснюється шляхом:

- проведення соціологічних досліджень і спостережень (опитування, анкетування, інформаційних матеріалів, тощо);

- створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та зацікавлених сторін;

- опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки.

Також законодавством визначено й інші засоби участі громадськості у прийнятті управлінських рішень, а саме, місцевий референдум, загальні збори, місцеві ініціативи, громадські слухання та формування органів самоорганізації населення, при використанні яких можуть порушуватися лише питання, що належать до відання місцевого самоврядування. Рішення, прийняті у процесі консультування з громадськістю за допомогою згаданих способів, мають рекомендаційний характер, на відміну від тих рішень, що передбачають прямий вплив громадськості на процес їх прийняття за допомогою, наприклад, референдуму.

Наведені вище засоби можуть бути основою для формування надлісництвами процедур залучення зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, до прийняття рішень щодо лісів та ведення лісового господарства в рамках планування та моніторингу господарської діяльності, розвитку місцевих громад, уникнення негативного впливу на них, оцінювання та підтримання особливих цінностей для збереження та інших процесів.

Задля ефективності реалізації прав щодо отримання інформації та залучення до прийняття рішень, зацікавленим сторонам та/або тим, чий інтереси зачеплено, потрібно:

- переконатись щодо їх ідентифікації надлісництвом у такому статусі (як зацікавлених або тих, чий інтереси зачеплено), наприклад, заявивши про себе чи продемонструвавши активну позицію у відповідь на запити надлісництва в рамках формування таких списків;

- повідомити надлісництво лісового господарства про найбільш прийнятні способи отримання інформації, про доступність різних інформаційних джерел, бажані форми та засоби залучення до прийняття рішень щодо лісів та лісового господарства в рамках ключових сфер реалізації їхніх прав;

- поряд із отриманням інформації коректно використовувати активні форми, а саме, отримання інформації за запитом чи подання звернення надлісництву;

поцікавитись щодо запланованих упродовж року надлісництвом лісового господарства заходів (консультаційних процедур різних форм), які будуть організовані задля забезпечення їхнього залучення до прийняття рішень щодо лісів та ведення господарства;

у рамках організованих надлісництвом консультаційних процедур активно висловлювати власну позицію задля забезпечення ефективної взаємодії з філією та уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із реалізацією законних прав.

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залученні зацікавлених сторін для Берегометського надлісництва є дотримання принципів рівності та недискримінації громадян, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо. Надлісництво залучає до всіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнених угод

Під час залучення сторін чий інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді – реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у «Журналі вихідної кореспонденції», для результатів проведених діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань-протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування у «Журнал вхідної кореспонденції» та зберігаються 5 років у надлісництві.

Забезпечення змісту за результатами проведених зустрічей

Для залучення сторін щодо різного виду випадків Берегометське надлісництво повідомляє сторону, надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зацікавлені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згодні із висновками Берегометського надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зацікавленої сторони, то надлісництво по порушеному питанню організовує проведення круглих столів, зустрічей, зборів, нарад, засідань – протоколи рішення щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в окремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються на аналізуються надлісництвом.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залученням між усіма причетними

Берегометське надлісництво для розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує

листування із зацікавленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Берегометське надлісництво здійснює розміщення інформації на офіційному сайті, а також подає відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення, повідомлення на радіо.

Начальник надлісництва

Роман ПРИКАЗКА